

לשכת
מדור תלונות ציבור ארצי וחופש מידע
המספדי
02-5426020
02-5898823
02 אוקטובר, 2022
ז' בתשרי, תשפ"ב
סימוכין: 90085922
מס' תיק פניות (מש"י): 100483
מס' חופש מידע 994/22

הנדון: בקשת חופש מידע 994/22: נוהל טיפול באנשים עם אוטיזם

בסימוכין ל: פנייתך מיום 29/08/2022

1. בפנייתך שבסימוכין ביקשת לדעת האם קיימת הכשרה ייעודית לחוקרים ולתובעים משטרתיים העוסקים בתחום זה, ואם זו קיימת- מהי תוכנית ההכשרה - אילו נושאים היא כוללת וע"י מי היא מועברת? הכוונה לגורם המקצועי (מבחינת סוג ההכשרה המקצועית) ולא לזהותו האישית.
כמו כן, האם קיימים נהלי עבודה בהקשר זה, ואם כן, מה הם?
2. יובהר כי על אף שבקשה זו אינה עונה להגדרת "מידע" כהגדרתו בסעיף 2 לחוק חופש המידע- "כל מידע המצוי ברשות ציבורית, והוא כתוב, מוקלט, מוסרט, מצולם או ממוחשב", לאחר שבחנו את הבקשה ושקלנו את השיקולים הרלבנטיים החלטנו להיענות לבקשתך ולפרט את ההכשרות שמועברות במשטרה לחוקרים בנושא חקירת אנשים עם מוגבלות בכלל וחקירת אוטיסטים בפרט.
3. חוק הליכי חקירה והעדה מגדיר את האוטיזם כמגבלה שכלית (רק לצורכי החוק ומתן התאמות בהתאם) על כן נושא זה משולב בשיעורים העוסקים בנושא זה.
4. תחילה יצוין כי ב-4 השנים האחרונות מתפתחת מגמה של שילוב הנושא בקורסים שונים נוספים.
 - במסגרת ההסמכה לתפקיד החוקר במשטרת ישראל משולבים 2 משכים המוקדשים לחקירת אנשים עם מוגבלות, החל משנת 2019 למעשה לא ניתן להיות מוסמך לעסוק בחקירות מבלי שעברת את ההכשרה הזו. במסגרת זו נלמדים מאפייני אדם עם מוגבלות, אינדיקציות לזיהוי המגבלה וההתאמות הנדרשות לטובת חקירה.

- בנוסף, פעמיים בשנה מתקיימת "הכשרת עומק" הכשרה בחקירת אנשים עם מוגבלות בת 5 ימים לחוקרים שונים במשטרה. במסגרת הכשרת העומק מועברים תכנים כדלקמן: אוטיזם - מאפיינים כולל מפגש עם אוטיסט ובני משפחתו, ההתאמות הנדרשות לחקירה זו המסגרת החוקית והממשק עם החקירות המיוחדות.
 - כמו-כן, פעמיים בשנה במשך יום שלם נערך ריענון לחוקרים בעלי וותק משתנה, בנושא מוגבלות בכלל ואוטיזם בפרט. במסגרת הריענון מוקדשים לפחות 2 משכים לטובת המוגבלות השכלית והתייחסות לאוטיזם, בהתאם לצורך מוצפות סוגיות רלוונטיות משתנות בצורה של תיק חקירה לדוגמא וכו'.
 - בשנתיים האחרונות, במסגרת הכשרת מחלקי המשפחה המיועדת לחוקרים שעוסקים בעבירות האלימות במשפחה, מין ופגיעה בחסרי ישע, מוקדשים יום או יומיים לטובת חקירת אנשים עם מוגבלות, מתוך יומיים אלה לפחות 4 משכים מוקדשים לאוטיזם ספציפית, מוצג החוק הפסיקה והחקירות המיוחדות.
5. כל ההכשרות המפורטות לעיל, מועברות במסגרת המכללה הלאומית לשוטרים ובהנחיה המקצועית של חטיבת החקירות.
6. יצוין כי במהלך השנתיים האחרונות פותח מארז הדרכה ללמידה מרחוק עבור כלל השוטרים הכולל ארבע לומדות וביניהן היכרות והתמודדות עם מוגבלות נפשית, שכלית, תקשורתית. לומדות אלה פותחו בשיתוף פעולה הדוק עם נציגי משרד הרווחה, ארגון הגיוינט, אנשי משרד הבריאות וגורמי בריאות הנפש במשטרת ישראל. החל מחודש יולי 2022 כלל השוטרים בארגון החלו בביצוע המארז.
7. חטיבת החקירות משולבת בהכשרה חדשה שמובילה חטיבת החקירות המוגדרת הכשרת רפרנטים לטיפול באנשים עם מוגבלות, ההכשרה מיועדת לכל המגזרים במשטרה (חוקרים, סיור תנועה וכו') כשהחזון הוא שבכל תחנת משטרה יהיה ממונה שיוסמך בנוסף על תפקידו לטפל בכל הכרוך בטיפול באנשים עם מוגבלות.

8. בשלוש השנים האחרונות ראש תחום חקירת אנשים עם מוגבלות, קצינה בדרגה רפ"ק הרצתה במשך 2 משכים בקורס תובעים. בנוסף הנ"ל הרצתה בפני יחידות תביעות לבקשתם במסגרת ימי עיון שנערכים ביוזמה אישית (בין היתר, הרצאה לתובעי ירושלים במסגרת יום עיון שעסק בסוגיות שונות ובין השאר בנושא האוטיזם).

9. הנהלים העוסקים בנושא הנ"ל מצויים במרשתת, באתר משטרת ישראל, בקישור הבא:

<https://www.gov.il/he/Departments/DynamicCollectors/menifa?skip=0&str=%D7%9E%D7%95%D7%92%D7%91%D7%9C%D7%95%D7%AA>

10. מובא לידיעתך כי הנך רשאי לעתור נגד החלטה זו בפני ביהמ"ש המחוזי בירושלים, בשבתו כביהמ"ש לעניינים מנהליים, תוך 45 ימים ממועד קבלת הודעה זו.

בברכה,

רפ"ק יניב ארקוש, עו"ד
קצין מדור תלונות ציבור ארצי
ע/ הממונה על חופש המידע